

Euskaltzaindiaren Nazioarteko XV. Biltzarra

Gillermo ETXEBERRIA

Euskaltzaindiak ospatu berri du XV. Biltzarra Bilbon eta Baionan. Aurtengo honetan hiru idazle eta ikerlari handi omendu ditu: Resurrección Mª Azkue (1864-1951) eta Julio Urkixo RIEV aldizkariaren sortzailea (1871-1950) beren heriotzaren 50. mendeurrenean, eta Piarres Lafitte (1901-1985), bere jaiotzako mendeurrenean.

Euskalgintza XXI. mendeari buruz izenpean "euskararen historia, lexikografia, hizkuntza ereduak (estandarraren eta aldaeren arteko erlazioa), gramatika eta literatura azterketak" bildu nahi izan ziren.

XV. Biltzarrak bi egoltz izan zituen, bata Bilboko *Euskalduna* jauregia, irailaren 17tik 19ra, eta Baionako Fakultatea 20 eta 21ean. Irailaren 22an, berriz, Lafitteri omenaldia eskaini zitzaion Uztaritzen.

Hiru arlo landu ziren bereziki Bilboko jardunaldietan. Lehenengo egunean *hizkuntza ereduak* (estandarraren eta aldaeren arteko erlazioak, normalkuntzarako bideak, ahozkoaren gogoetak, ipuin kontarlaritzaren eredu berriak, interneteko euskarazko testuen izaera, hitz elkartuak..., euskalkiak, batua eta euskalkiak... Bigarrenean, *hiztegi-gintza* izan zen landutako gaia, corpusaren plangintzaz eta euskararen normalkuntzaz, osasun arloko testuaz, XXI. mendeko hiztegi batuaz, hiztegi elebidunaz, Nafarroako hizkeren leloaz... Hirugarren egunean, Bilboko azkenekoan, *hizkuntzaren historia* aztertu zen, aintzin euskararen nondik norakoak, euskararen barne historia, pertsona izen historikoak, Burgosko toponimoa, Azkue eta euskal hizkuntzaren duintasuna, euskara eta erromantzeen artean izan di-

ren harremanak... Egunero goizetik batik bat hitzaldiak eta txostenak eta, arratsaldez, hitzaldiak, txostenak eta mahai inguruak: *Gaurko hiztegi gintzaren premiak eta arazoak* bata, eta *Lekukoko euskarak eta euskara batua*: berriz, bestea.

Ostegunean eta ostiralean Baionan elkartu ziren biltzarkideak gramatika eta literatura lantzeraz, hau da, Lafittek berak hainbeste eta hainbeste landutako gaiak. Ostegunean, Gramatika arloan, Lafitteren ekarpena, determinatzailearen inguruan, aditza, zenbait atzizki, zenbait aditzondo, prozesu fonologiko... eta, ostiralean, zenbait atzizki, joskera, erretorika, perpaus eta gainerako gai ugari eta interesgarri aztertu zen. Literatur aldetik, osteraz, ostegunean iparraldeko zenbait autoreren inguruan, haien eraginaz, lanaz, Etxepare, Axular, J. Etxeberri, Oihenarte...; ostiralean, pastoralaz eta gai bereko antzerkiez mendebaldeko literaturan, emakumezkoen euskal literaturaz, Lore Jokoez, XIX. mendeko koblakariez, Bilintx...; Labunbatean Lafitteri buruz, haren lanaz.... idazle honi eskainitako eguna izan zen. Azkenik, Ustaritzen omenaldi berezi bat egin zitzaion, honekin emanaz amaituzat Nazioarteko XV. Biltzar hau.

Jendearen presentziaz pozik dago Euskaltzaindia, batik bat Bilbon jende asko eta asko, haien artean gazte asko eta asko bildu zen. Iparraldean ere, nahiz kopuru urriagoa izan, pozik egoteko hainbat jende elkartu da Euskaltzaindikoek esan digutenez.

Bestalde, begiratu besterik ez dago euskal gramatika eta literatura arloa, gaur egun espezialista asko eta jakitunez ondo hornitua dagoela. Gerora begira, ezin gintezke keza gai hauek sorrarazten duten eraginez eta irakasleen kategoriaz.